

MI A NAP
?
szenzációja

MAI VILÁG

Vászonárut
legjobban lehet
vásárolni a
GÓLYA
ÁRUHÁZBAN

FŐSZERKESZTŐ: KADAR... FŐMUNKATÁRSÁK: KÖS KAROLY, NOLTER KAROLY. FELELŐS SZERKESZTŐ: SERESS JÓZSEF

Megkötik az olasz-magyar kereskedelmi szerződést

(Róma, nov. 11.) A római lapok jelentése szerint a régóta húzódó olasz-magyar kereskedelmi szerződés ügye döntő fázisba jutott és november 23-án Rómában aláírják a végleges olasz-magyar kereskedelmi szerződést.

Meghalt az Amerikai Magyar Népszava szerkesztője

(New-York, nov. 11.) Berkó Géza, az Amerikai Magyar Népszava szerkesztője tegnap este 56 éves korában meghalt.

Egy olasz író nyerte el az irodalmi Nobel-díjat

(Páris, nov. 11.) A „La Journal” jelentése szerint a svéd akadémia döntött az irodalmi Nobel díj ügyében, melyet Grazia Delesta olasz írónőnek ítél.

A fizikai Nobel díjat megosztották Tompson chicagói egyetemi tanár és egy chambridgei egyetemi tanár között.

A jugoszláv ellenzék együtt a kormány ellen

(Belgrád, nov. 11. Rador.) Tegnap délután a horvátok és a független demokraták parlamenti csoportjai együttes ülést tartottak és elhatározták, hogy a két párt külön pártállásának megtartása mellett a jövőben koalícióra lépnek. A koalíciónak összesen 85 képviselő tagja van, akik a kormány ellen közösen szállnak harcba. A két párt kölcsönösen kötelezte magát, hogy nem lépnek külön koalícióra a kormánnyal és nem kötnek külön megegyezést más pártokkal. Fővárosi politikai körök a koalíciót az új tartományok közös frontjának tekintik a centrum ellen.

Tűz pusztított el egy magyar falut

(Sátoraljajhely, nov. 11.) Az új folyamán borzalmas tűzvész pusztított a Sátoraljajhelytől 20 kilométerre fekvő Mezőhalom községben.

A lángok pár perc alatt elharapodtak és rövidesen lángba borult az egész falu. A közeli falvak lakossága és a sátoraljajhelyi tűzoltóság sietett a lángokban égő falu segítségére és egész éjjeli megfeszített munkával sikerült a tüzet lokalizálni. Az eddigi jelentések szerint 45 ház porrá égett és számos háziállat pusztult oda a lángokban.

Emberáldozatról nem szólnak az eddigi jelentések.

Francia, angol nyelvkurzus gramofonon

Edison

Memorandului 16.

Hosszu tárgyalást várnak a Manoilescu-pörben

(Bukarest, nov. 11.) A közvélemény feszült kíváncsisággal várja, hogy vajjon a beidézett miniszterek és tábornokok megjelenése a nagy per mai tárgyalásán. Különösen Bratianu Ionel megjelenésétől várnának szenzációt, akihez a védelem híre szerint arra vonatkozólag akar kérdéseket intézni.

Nem tartják azonban valószínűnek, hogy a miniszterelnök megjelenjen a tárgyaláson.

A mai nap a vádlott kihallgatásával fog eltelni, de megkezdik a tanúk kihallgatását is. A lapok messzemenő kombinációkat vonnak le abból a körülményből, hogy tegnap az 5 bírő közül 2 a hadbírósg illetékessége ellen szavazott s csak az elnöki döntés tarthatta meg a

per a hadbírósg előtt. Általában azonban azt hiszik, hogy az ítélet súlyos lesz és a volt minisztert a Btk.-ban előírt büntetés maximumával fogják sújtani. Mindezek persze csak a lapok korabinációi.

A fővárost érthető izgalomban tartja

(Bucuresti, november 11. Rador.) Az Universul ma facsimilében közli Teodoru hadnagy dohánytárcájának kompromittáló feljegyzéseit.

A Cuvantul szerint ebben az ügyben kihallgatták Henteseu tábornokot, volt aviatikai felügyelőt, a főhadnagy nagybátyját is.

(Bucuresti, nov. 11. Rador.) A Dreptatea, a nemzetipárt organuma kijelenti, hogy a belügyminiszter semmi értesítést nem küldött a nemzeti parasztpártihoz a gyulafehérvári pártkongresszusra vonatkozólag. A lap megeafolja az Universulnak erre vonatkozólag megjelent híreit is, mely szerint a párt nem is tartja meg kongresszusát.

A Cuvantul úgy értesül, hogy a kormány tegnap este értesítette a nemzeti parasztpárt vezéreit, hogy szombaton fog válaszolni a kongresszus engedélyezésére vonatkozó beadványra.

Rablók és vasutasok csatája a felgyújtott, robogó vonaton

(Lupeni, nov. 11.) Vakmerő rablótámadás történt Lupeni és Ghica-Voda között. Fegyveres rablók megtámadták és kifosztották a teljes sebességgel haladó 4373 számú tehervonatot.

A rablók a vonat tetején közelítették meg a vonat postakocsiját, kettő közülük bemászott a kocsi ablakán és orvul megtámadta a vonatvezető személyzetet. Egy lövéssel leterítették Vasilea Ion vonatvezetőt, két postacsomag kezelőt pedig több hatalmas ütéssel ártalmatlanná tették. A súlyosan sebesült vonatvezetőnek volt annyi ereje, hogy harcba szálljon a támadó banditákkal. Dulakodás közben felborították a kályhát, úgy, hogy tüzet fogott több csomag és néhány

pillanat múlva már az egész postakocsi lángokban állott.

A menekülő rablók közül az egyik leesett a vonatról a kerekek alá, a tengelyek halálra gázolták.

A vonat a legközelebbi állomásra úgy robogott be, mint valami lobogva égő faklya.

Az égő kocsikat csak hosszas munka után sikerült megmenteni a porráégtől. A két ájult kalauzt súlyos égési sebekkel beszállították a csernovitzi kórházba, a vonat vezetőjét azonban holtan szedték ki az égő postakocsiból. A támadó banditák nyomtalanul eltűntek. A hatóságok nagy apparátussal üldözik a tehervonat támadóit.

Ötszáz elkeseredett kereskedő megostromolta a polgármesteri hivatalt

(Kisenev, nov. 11.) A kisenevi kereskedőket hosszú ideje sanyargatják Sebastian Teodorescu polgármester önkényes rendszabályai.

A jogtalanságok ellen a kereskedők többször tiltakoztak, legutóbb pedig delegáció útján akarták jobb belátásra bírni a polgármestert, — aki még csak fogadni sem volt hajlandó őket.

A kereskedők ekkor hatalmas tömegbe verődtek és több mint ötszázan dönteni kezdték a városháza kapuját.

Hosszas harc után sikerült a hatalmas tömegnek betörni a kaput és felnyomulni a lépcsőkön a primár előszobájáig. A polgármester, a városi tanács

tagjaival együtt megrémülve bezárkózott a polgármesteri szobába, az ajtót pedig hatalmas butoradarokkal barrikádizoztatta el.

Több mint egynegyed órát szorongott a városi tanács remegve a kereskedők bosszujától a polgármesteri szobában, míg végül meg nem érkezett a katonai segédlet, amely körülfárta a forradalmi tömeget és megmentette a polgármestert a veszedelemtől.

A forradalmi csapat vezetőit a rendőrség letartóztatták és hadbírósg elé állították. Ezek között van Eduard Castano, volt vármegyei prefektus is.

Budapesten is számos letartóztatást várnak az állampapir hamisítási bűnyűben

(Páris, november 11.) A magyar államkötvények hamisításának ügyében a nyomozás újabb fordulatot vett. A párisi lapok hírei szerint az ügyben Párisban, Londonban, Berlinben és Budapesten több szenzációs letartóztatás várható.

Párisban egy gazdag külföldinél házkutatást tartott a rendőrség, kinél számos feljegyzést találtak a hamisítások kiviteléről.

Bécsben elfozták Blumenstein bankár testvérét, ki Roóth Jánossal, a hírhedt magyar értékpapir csempész-

szel állott összeköttetésben.

Berlini jelentések szerint a hamisítók megkísérelték, hogy számos hamisított kötvényt német tulajdonnak deklaráljanak.

(Páris, nov. 11.) A rendőrség tegnap este Blumenstein bankár lakásán újabb házkutatást tartott, melynek eredményét titokban tartják.

(Budapest, nov. 11.) A budapesti rendőrség elővette megint a két év előtt történt hadikölcsön és aranyjárdék kötvények hamisításának ügyét, melynek főelteltes Jäger Miksa bankbizományos volt, ki a hatóságok elől megszökött.

Az újabb nyomozás szálai Csehszlovákia felé vezetnek. A rendőrség kiterjesztette a nyomozást az irányban is; hogy nem e állottak a hamisítók összeköttetésben a most felfedezett hamisítások elkövetőjével Blumenstein bankárral.

A budapesti rendőrség megfigyelő alatt tartja egy ismert lözdecég iródját, melyről alapos gya uja van, hogy részvett a kötvények hamisításában.

Eltűnt egy budapesti forgalmi főellenőr

(Budapest, nov. 11.) Ma délelőtt megjelent a főkapitányságon Krai Vajnár Elemérné és bejelentette, hogy férje urai Vajnár Elemér forgalmiadó főellenőr rejtélyes körülmények között eltűnt lakásáról.

A család azt gyanítja, hogy a főellenőr, kin legutóbb a buskomorság jelei mutatkoztak, öngyilkos lett.

A rendőrség bevezette a nyomozást.

MAI PÉNZPIAC

(Zürichi nyitás november 11.) Berlin 12365, Amsterdam 20915, Newyork 5181/2, London 2526, Páris 2037, Milano 2820, Prága 15371/2, Budapest 90821/2, Belgrád 913, Bukarest 321, Varsó 5820, Bécs 73171/2.

Devizáit az Egyesült Közgazdasági Banknál a legelőnyösebben szeresheti be.

KOTTA Lepage

Proskurow véres Sabbbothnapia

Petljura hóhérai három óra alatt ezeröttszáz zsidót
mészároltak le és többezret kintáltak halálra

Irtá: M. LOUIS ROUBAUD. Fordította: K. Z.

A napokban felmentettek egy embert Párisban. Egy gyilkost. Schwarzbarth Sámuel.

Nem azért gyilkolt, hogy anyagi hasznot huzzon és nem azért, hogy személyes bosszút álljon. Gyűlölte, tettének indító oka nem gyökerezett énjében. Asztalomon tudósítások hevernek, megokmányok, jegyzőkönyvek és fényképfelvételek. Még egészen a jelené mindégnyik, nyolc év előtt keltezték őket alig egy gyermeköltővel ez előtt. És mindössze harminchat órai vonatut választ el bennünket attól a helytől, ahonnan érkeztek.

Páris ebben az ügyben már megszünt érdekes lenni, Ukrajna még nem. Utazunk hát oda, vissza az időben és történelemben.

15-ike. Szombat. Proskurowban két napja van az Urnak egyik a zsidók, másik a keresztények részére. Az egyik a vasárnap, a másik a sabbat.

Senki sem sejt, mit tervez Semosenko, a garnizon és a város ura.

Vacsora után az énekesek régi harci dalokat énekelnek. Hirtelen kiáltás harsít végig a termen, megtöri az éneket és táncot:

— Halál a zsidókra!

Litografált ivokat adnak kézről-kézre. Brigadeparancs. Február 6-án keltezték, sokan azonban még nem szerezhettek tudomást róla. Petljura aláírása is ott díszel az alján. Szól pedig a következőképpen:

Proskurow, 1919. II. 6.

Kötelezem az ukrán népet, hogy minden a kormány ellen irányuló ellenséges akcióról azonnal tegyen illetékes helyeken jelentést. Különösen a zsidókra hívom fel mindenkinet a figyelmét.

A zsidó faj az a faj, melytől minden nemzet undorodik, mert ellentéteket szit a keresztények között. Elni akar, de sohasem érez együtt azzal a néppel, mely kegyelmeiből bontogadta őt.

Hetmann Senosenko

Az aláírás hitelességért:

Yatsenko, hadnagy.

A gyönyörű sabbatreggelen az emberek visszatérnek a zsinagógából házaikba, hogy elfogyasszák az ebédet.

Háromnegyedkettő tájban az Alexander-uton katonás léptekkel közeledik a brigade élén a zene. Amolyan ártatlan diszfelvonulásnak néz ki az egész.

A brigade kis, néhány emberből álló járőrökre oszlik. Mindegyiknél a legidősebb katona veszi át a vezetést.

A patrollak azután szétoszlanak a mellékutcákba és halkán osonnak a Libanegyében levő zsidó városrész felé.

Szegényes, alacsony házikók lapulnak itt, legfeljebb egy emeletesek.

Az egyik patrull vezetője revolverrel üti az ajtót és türelmetlenül hallgatja, mi történik odabenn.

Három ember lép be, kettő az ajtót őrz. A kezekben kivont kardok olyan fesztelenül, mint a sétatálcák.

Az egyik ágyban öreg zsidó fekszik, nagy fekete szakállá szélesen omlik el a paplan huzatján.

— Kozák, édes uraim, — nyöszörgi — mi jóbarátok vagyunk. Ellenségei a bolsevistáknak. Éljen Semosenko, a hetmann. Egészséget kívánunk neki éppen úgy, mint nektek...

Az őrzőket vezetője kihallgatáshoz kezd.

— Hányan vagytok itt?

Az öregek vonakodnak kiesit:

— A gyerekek kisétáltak, egyedül vagyunk... Jaj!... Uram... Nem! Nem!

A halálfélelem szörnyű üvöltése. A kozák kétkézre fogott kardja megvilan és lesújt a zsidó fejére. Egyszer, kétszer, háromszor...

A koponya roppan. A szakáll vörös a vértől. Az asszony féláljultan zuhan a padlóra és a kozákok csizmáját csokolja.

Néhány rugás. A sarokba gurul és utána rögtön kard járja át testét.

Két gyermeke sivalkódva bujik elő az ágy alól. Egy fiu és egy lányka:

— Mama! Mama!

A vezető kozák rendelkezik:

— Siessetek!

Három-négy kardcsapás.

Kész!

A ház megtisztult lakóitól.

Asztalomon aláírt hivatalos okiratok fekszenek, a vizsgáló bizottság jegyzőkönyvei, szemtanúk előadása nyomán készült feljegyzések, borzalmas fényképfelvételek, az állam és a katonaság parancsai. Erő kell ahhoz, hogy az ember ezeknek az iratoknak néhány oldalát végig lapozza.

Csak néhányat még.

Bleckmannéknál a kozákok az egész családot legyilkolták, apát, anyát és három gyermeküket.

Averbruchéknál tizenöt halott, négy sebesült. Semmelmannál huszonegy halott. Az öreg Kotschakot a szakállánál akasztják föl a konyha ablakra, majd onnan fölcipelik az elsőemeleti erkélyre és ledobják az utcára, ahol

a katonák feltartott kardjaiban akad meg a teste.

Feleségét és két leányát addig rángatják a hajuknál, míg ájultan esnek össze. Tizenhárom éves fia segítségükre akar sietni. A kozákok megragadták,

a földön heverő anyjára dobják s mindkettőjüket egy karddal a padlóra szögezik.

Zoszulja asszony tétlenül nézi, hogyan ölik meg leányait. Hazaérkezik felnőtt fia. Látna a történeteket, a szerényhez rohan és abból egy nagycsomó bankjegyet és aranyat ránt ki:

— Mindent oda adok, amit kértek!

De a katonák visszautasítják a pénzt.

— Mi csak az életeteket akarjuk!

És meggyilkolják a fiut anyjával együtt.

A katonák megtartják esküjüket. Pénzhez és értéktárgyakhoz hozzá nem nyulnak. Semmit sem kívánnak, csak az életet. A csecsemőket kiszakítják anyjuk karjából s a kályhához verik fejüket, úgyhogy szétlececsen, de némelyiknek a nyakán függő türkláncot nem bántják.

A zsidó negyedek egészen körülzártak. A szomszéd negyedek lakói nem is sejtik, mi történik itt. Békésen folytatják sétájukat, vagy korecsolyáznak. A gazdagabb házak ablakaiból gramofonok hangja szűrődik ki.

Taranovitsch komiszárius délután háromkor értesítést kap, szüntesse be a progromot. Azonnal jelentkezik Semosenkónál, ez nyugodtan órájára pillant és bocsánatot kér:

— A kozákok még csak most kezdték el. Majd később meglátjuk.

Később sürgöny érkezik a kamenetzi kapitánytól: főnöktől, szigorú parancs

Semoszenko részére:

— A represzáliáknak véget kell vetni. — Schapowal.

Éjfél felé nagy titokban rablócsapatok indultak a kivilágított ablakok felé.

Proskurow csak epizód. Ukrajnában 1917. és 1921. között

több mint százezer ártatlan zsidót mészároltak le és kintáltak halálra.

A legnagyobb rémségek ott történtek, ahol Petljura garázdálkodott.

Kopai-Gorodban a katonák valóságos színjátékot rendeztek. A főterre kihajtott több ezer zsidó előtt aggastyán szemét szurják ki, nyelvét vágják le s harsogó kacagással élvezik a szörnyű látványt.

Egy anyát arra kényszerítettek, hogy maga tartsa kezében csecsemőjét, amíg annak

fejét kardlapokkal darabokra törik össze.

— Vagy:

— Levetkőzni! Csupasra mindenki! — üvöltik a katonák.

Az agastyánok, gyermekek, férfiak, nők vetkőznek csupasra.

— Táncoljatok!

S a szerencsétlenek utolsó táncukba kezdenek.

— Tovább, tovább! Táncoljatok gyorsabban! Bravo!

A didergő testek sebesebb forgásra rándulnak.

— Tüzet! — vezényli valaki.

Sortüz dördül. Aki nem talál el a golyó a halottakon ugrálnak tovább. Még egy sortüz. A szörnyű tánc helyén meztelen véres halottak fekszenek.

Bratslawban a kozákok még elmésebb halálmenet eszelnek ki. Csupasra vetkőztetett zsidókat az őrszoba ereszték akasztanak karjuknál fogva. Most kezdődik a verseny.

Ki tud egy kardcsapásra a zsidók testéből nagyobb husdarabot leszelni. A husdarabokat azután ropogásra sütik és megetetik az áldozattal.

Egy anya siránkozik:

— Öljetek meg csak a fiamat kiméltétek!

Durva röhögés a válasz:

— Néhány kozák azzal szórakozik, hogy áldozatai testébe apró sebeket vág s azokba égő cigarettát nyom.

Asszonyok, fiatal lányok és leánygyermek jajgatnak az utcasarkokon.

Nyilvánosan megbecstelenítették őket.

Szörnyű és szegyenletes kegyetlenségek történnek, leírni lehetetlen lenne. Szegyenpir ég az ember arcán.

Semmi olyat nem irtam, ami az igazságnak meg nem felel, ami a hivatalos okiratban nem szerepelne.

Proskurow szörnyű sabbatját akartam elmesélni, ahogy történt, itt a kultur Európában, nem is egészen nyolc év előtt!

Azóta Petljura Párisban élt. A Boulevard Saint Michelen étkozett egy kis vendéglőben.

1926 május 26-án fiatalember szólította meg az utcán.

— Petljura ur?

— Igen, én vagyok!

A fiatalember revolvért rántott és lött Schwarzbarth Sámuelnek hívják

Gramofon Lepage

SZÍNHÁZ - MOZI

Camille

Négyezer nyultak eddig a rendezők Alfred Dumas regényéhez, a Kaméliás hölgyhez és mindannyiszor banális ponyvafilmeket gyártottak belőle.

A Ben Hur világhírű rendezője, Fred Niblo ambicionálta, hogy ő megoldja a Kaméliás hölgy problémáját s valóban, a filmművészek számára Niblo műve végleges, teljes elintézését jelenti a kérdésnek.

A Camille, amelynek főszerepét Norma Talmadge játssza, a maga nemében olyan tökéletes alkotás amilyent nem láttunk az utóbbi években. Olyan szentimentális film csúcspontja, Olyan meseszöveg, olyan káprázatos kiállítás és a művészeknek olyan lelkes játéka teszi ezt a filmet feledhetlenné, amilyen alig volt még példa a filmtörténelemben.

A Magyar Színház heti műsora

Péntek 8¹/₂ órákor: Szép Helena. Új betanulással, új szereposztással. Napi A) bérlet.

Szombat fél 4-kor Bánk-bán. Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárakkal. Poór Lili, Szentgyörgyi, Janovics. Bevezető előadást tart: Császár Károly. Sorozatszám: 98.

Szombat 8 órákor: Egy éj Velencében, Kolbay Ildikóval, László Andorral. Mendé Kláival. (Napi bérlet 16, szám. B) bérlet. Sorozatszám 99.

Vasárnap 3-kor: Vig özeveg. Kolbay Ildikó, László Andor.

Vasárnap 6-kor: Édenkert.

Vasárnap 8¹/₄-kor: Csókos asszony, Kolbay, Mendé, László, Ihsz, C) bérlet.

Hétfő: Husvét hete (Ujdonság előszőr). Utána: Tudós nők. Molière-repriz. Premiére-bérlet.

Ma este: Szép Helena új szereposztással. Offenbach örökeleit, gyönyörű operettje, a Szép Helena kerül ma este színe új szereposztással s új betanulással.

Husvét hete és Tudós nők. Nagyon értékes esteje lesz hétfőn a magyar színháznak. Seulescunak, a hősi halált halt román költőnek Husvét hete című misztikus, izgalmas egyfelvonásos drámáját fogják bemutatni a Keresztury Sándor fordításában s a Bumbesti Viktor rendezésében. A Husvét hete négy jelentékeny szerepét Poór Lili, Laczkó Aranka, Tóth Elek és Kemény László fogja játszani. A Husvét hete után Molièrenek évtizedek óta nem adott remekműve, a Tudós nők fog új betanulással színpadkerülni.

Broadway. Énekek, táncok, mulatságos jelenetek szövik át az amerikai italcsempészés idegizgató, érdékfeszítő képeit a Broadway című ujdonságban. Egészen újszerű darab. Európai szemnek szokatlan. Izrölizre amerikai. Amerikai mértékkel mérve is rekord-sikeri ért el: 2500-szor adták egyfolytában New-Yorkban. Az európai színpadokon is hasonló sikert aratott. Kolozsvárról a jövő hét csütörtöki estéjén lesz a premiére.

H. G. WELLS:

William Clissold világa

Regény 2 kötetben. A nagy angol író legértelmebb munkája, a nyugodt világszemlélet tükré. Ára füzve 408 lei, vászonba kötve 544 lei. Azonnal szállítja

LEPAGE, CLUJ

Staniol Lepage

HIREK

A papagály orra

— Képzeld, egy papagály ma rámbírt az állatkertben: Te zsidó, te zsidó!

— És maga mit felelt?

— Megkérdeztem tőle, hogy mer ő beszélni az azzal orral!

— Egy ismert román politikus megakartak zsarolni ellopott szerelmes leveleivel. Párisból jelentik: Nagy feltűnést keltett néhány nappal ezelőtt az a hír, hogy a párisi Opera Comique egyik művésznőjéhez ismeretlen tettes betört és egy csomó okmányt lopott el, melyek között egy ismert román politikus levelei is ott voltak. A bukaresti sajtó élénk kommentárokkal kísérte a levélopásról szóló híradást és annak a gyanújának adott kifejezést, hogy az illető politikust kompromitálni akarták és ez volt a levéllopás motívuma. A párisi „Le Journal” jelentése szerint a rejtélyes akcióra fényt derített a párisi rendőség, mely a tolvajt elfogta. A művész, kitől a leveleket ellopták, Vera Peters az Opera Comique tagja, kit gyengéd szálak fűttek egy ismert román politikushoz. A betörést Aime Guillonard ismert szelhámos követte el, ki nemrég szabdkult ki a börtönből. Az egész akció lopási ügynek semmiféle politikai motívuma nem volt, hanem mindössze annyi történt, hogy a betörő az ellopott szerelmes levelekkel egy politikust, mint a művésznőt zsarolni akarta.

— Kettévágta a vonat. Predealról jelentik: Tegnap délután a Bukarest felé haladó 2327. számú tehervonat elgázolta Ion I. Manu huszéves vasuti munkást. A vonat kerekai a szerencsétlen fiatalember testét kettészelték, darabjait pedig messzire magukkal vonszolták a pályatesten. A vizsgálat folyik.

— Kiraboltak egy utasokkal telt autóbust. Harnovából jelentik: Rablók tegnap megtámadták az országúton egy Konstanca felé haladó autóbust és a benneülő utasokat teljesen kifosztották. Az utszéli rablónak nyomaveszelt.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Harminc baniért és ingyen is adják a szódát a versengő kolozsvári szódagyárosok

(Cluj-Kolozsvár, nov. 11. Saját tud.) A kolozsvári szódavizgyárosok konkurrenciája eliminálása végett két évvel ezelőtt kartellbe tömörültek. Belső harcok folytán azonban a kartell néhány nappal ezelőtt teljesen felbomlott. A kartell megszűnése folytán éles harc tört ki a szódagyá-

sok között.

Ma már a régi három lejes ár helyett harminc baniért árulják nagyban a szódavizet üvegenként.

Egyes vállalatok pedig a tegnap már ingyen is „adtak el” szódavizet csakhogy lehetetlenné tegyék a konkurrens vállalatokat.

56 százaléknál magasabb kamatot szed a rászoruló felektől egy kolozsvári zálogház

Fel kell állítani a tervezett városi zálogházat

(Cluj-Kolozsvár, nov. 11.) A kolozsvári zálogházak működése ellen elhangzó számos panasz arra indította a kolozsvári városi tanácsot, hogy az egyes lépéseket tegyen a garázdálkodó zálogházak megfékezésére.

A zálogháztulajdonosok meg nem engedett eszközökkel dolgozva jóval magasabb kamatokat szedtek a rájuk szoruló felektől, mint azt a törvény megengedte.

Hogy a kolozsvári zálogházak működésére és vagyonszerzési módozataira kissé reá világítsunk, elég felhozni a következő konkrét esetet a maga egyszerűségében.

Ez év augusztus 6-án N. kolozsvári festőművész 5 képet volt kénytelen elzálogosítani, hogy pénzhez jusson. Victor Ilescu Kossuth Lajos-utcai zálogháza elfogadta az öt képet és 3500 lej költséget folyósított rá.

A képek 2 hónapi határidőre voltak elzálogosítva és annak ellenére, hogy a zálogházak működéséről szóló törvény évi 30 százalékot állapít meg szedhető kamat gyanánt, Victor Ilescu zálogháza a folyósított összegből előre levont 300 és egynéhány lejt, annak ellenére, hogy 3500 lej után havi 96 lejnél magasabb összeget nem számíthattak volna.

Mikor a lejárat elérkezett, N. megakarta hosszabbítani a zálogcéduláját újabb 3 hónapra, de a zálogház alkalmazottjai három hónapos meghosszabbításért 525 lejt követeltek, amit a kényserhelyzetben levő festőművész kénytelen volt kifizetni.

Mikor azonban elismervényt kért a fizetett összegről, a zálogház alkalmazottjai erre nem voltak hajlandók, sőt a zálogcédulán sem akarták feltüntetni a felvett 525 lejt.

A festőművész a városi tanácshoz fordult panaszával, mire Simon tanácsos egy tisztviselőt adott a festőművész mellé, aki elkísérte őt a zálogházba és tanúja volt annak, amikor a festőművész lefizette az összeget és ismételtlen megtagadta nyugta kiadását. Simon tanácsos jegyzőkönyvet vett fel az ügyről és a törvényes fórumok előtt megindította az eljárást a zálogház ellen.

A városi tanácsnak valamikor számdékában volt egy városi zálogház felállítása, ami attól eltekintve, hogy a rászoruló közönséget a kiuzsorázástól mentené meg, jelentékeny hasznot hajtana a pénzben amugy sem bővelkedő városnak.

A legfőbb ideje volna már a városi zálogházat felállítani.

A MAGYAR SZINHÁZ-ban jövő héten

BROADWAY

— Társadalom-tudományi előadás az alkalmazottak szövetségében. F. hó 11-én, pénteken este 8 órakor Halász József író „Korunk lelke” címen Társadalom-tudományi előadást tart az Alkalmazottak Szövetségénél, Str. Maloasa 6 alatt. (Metropol mögött) Az előadás teljesen ingyenes és vendégeket szívesen lát a Szövetség.

— Véletlenül agyonlőtte szerelmét és megőrült fájdalomában. Constancából jelentik: Florea Ionescu constancai banktisztviselő két nappal ezelőtt megkérte Radulescu tanító lányának a kezét. Tegnap délután a fiatalok kiültek a kert egyik padjára és ott jövő boldogságukról álmodoztak, közben a fiatalember kivette revolverét és gondatlanul játszadozni kezdett vele. A veszélyes jószág azonban néhány pillanat múlva elsült és a kirepülő golyó szíventalálta a lányt, aki élettelenül esett a vőlegényjelölt karjaiba. A megröbbször szerencsét-

lenség annyira megviselte a gondatlan leánykérőt, hogy az lelkifurdalásba beleőrült és dühöngő állapotban örültek házába szállították.

— Disznótóros vacsora az Újságíróklubban. Vidám estéje lesz szombaton, a legutóbbi hetekben fellendült társadalmi képet mutató Újságíróklubnak. A klub új rezsimje mindent elkövet, hogy élit tagjai a legothonosabban érezzék magukat falai között. Szombat este, a közeledő tél hagyományos, ősi szokása szerint disznótóros vacsorát rendez a klubvezetőség. Utána házi tánc estélyt.

— Megkezdik a községi adók revízióját. A kormány legújabb intézkedése szerint még a jövő hét folyamán megkezdik működését a városi tanács mellé kirendelt bizottság, amely a községi taxák ellen beadott felebbezéseket fogja letárgyalni.

— Eltiltják a vak lovak használatát. A kolozsvári rendőrprefektúra megtiltja a szükséges lépéseket az irányban, hogy a jövőben vonják ki a város belterületén a vak lovakat a forgalomból. Ezzel az intézkedéssel a rendőrprefektúra a gyakori összeütközéseknek akarja elejét venni.

Velour chiffon minden létező színben a GOLYA áruházban.

— Vasárnap lesz az ügyvédjelöltek országos kongresszusa. Vasárnap délelőtt tartják Románia ügyvédjelöltjei országos kongresszusukat a kolozsvári vármegyeháza nagytermében. A kongresszusra, melynek főtárgya az erdélyi ügyvédjelöltek működésének a regáti ügyvédjelöltekéhez hasonló elbírálásának kisérgetése lesz, eddig több, mint 80 ügyvédjelölt jelentette be részvételét, az ország minden részéből. A kongresszusnak mintegy 250 résztvevője lesz.

Lux-sör Turda

Egy ruhára való bársony

minden színben

270 lej

Szabó Jenő

divatáruházban, Cluj

Újra kapható

A legszenzációsabb feltűnést keltett regény!

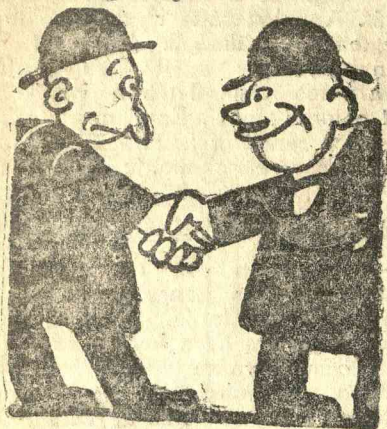
A Varsó Hóhéra!

Újra kapható

Gyűjtse a szelvényeket, mert megkapja az ajándék órát!

Cluj-Napoca

Fogadjunk ...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy a gyulafehérvári gyűlést csak Balázsfalván engedélyezi a kormány.

— De akkor az a gyűlés nem lesz gyulafehérvári.

— Éppen erről van szó, Pancser. A kormány azt akarja, hogy vagy Gyulafehérváron legyen a gyűlés, de akkor ne legyen az gyulafehérvári, vagy legyen másutt és akkor lehet gyulafehérvári.

— Maga érti?

— Én nem, de Bratianu Jonel igen.

— Hát a rendtörvényről mi a véleménye, Pancser ur.

— Én jobb szeretem a rendet mint a rendtörvényt.

— De a kormány éppen a rend érdekében cselekszik, amikor törvényt készít arról, hogy nem szabad az alkotmány megváltoztatására törekedni, sem pedig hamis híreket terjeszteni?

— Én csak azt nem értem, hogy azzal a hamis hírterjesztéssel mit akar a kormány.

— Hogy mit akar?

— Igen. Tudja, Schwarz és Weisz találkoznak a biztosító intézet kapujában.

„Mit csináltál?” kérdi Schwarz. „Biztosítottam magamat tűz és jég ellen” — feleli Weisz.

Schwarz elgondolkodik.

„A tüzet értem, mondja végül, de hogyan csinálod te a jeget?”

— Értem, Pancser ur és ebben maradunk.

Megkezdik a Mócvidéki keskeny-vágányu vasut építését

(Cluj-Kolozsvár, nov. 11.) A kolozsvári erdőgazgatósághoz megérkezett a vasutügyi minisztérium átirata, melyben értesíti az erdőgazgatóságot a részletes tervbe vett Mócvidéki keskenyvágányu vasut építésének engedélyezéséről.

A tervek szerint a vasut a követ-

kező utvonalakra fog kiterjedni:

Kolozsvár—Gyalu—Reketó—Hideg-szamos, ami 54 kilométeres vonalat jelent, majd egy 12 kilométeres Szamosvölgyi és egy 19 kilométeres Reketó völgyi elágazásra fog sor kerülni.

A keskenyvágányu vasutvonal kiépítését rövidesen megkezdik.

Öt engedély nélküli korcsmát záratott be a kolozsvári pénzügyigazgatóság

(Cluj-Kolozsvár, nov. 11.) Megírta a Mai Világ, hogy a rendőrprefektúra a pénzügyigazgatósággal karöltve erős vizsgálat alá veszi a kolozsvári korcsmákat és rögtön bezáratja azokat, melyek engedély nélkül működnek.

A megyei prefektúra hasonló akciót kezdett a megye területén.

A korcsmák elleni vizsgálat az elmúlt nap folyamán megkezdődött és a rendőrség a pénzügyigazgatóságokkal megterített vizsgálat alatt Kolozsvárott eddig öt engedély nélküli korcsmát talált a Jasilor, Traian és Vana-torilor utcákban, melyeket a mai napon bezáratott.

A kolozsvári festőművész, a bukaresti kereskedő és a megtalált pénztárca

(Cluj-Kolozsvár, nov. 11. A Mai Világ tudósítójától.) Havas Béla az ismert kolozsvári festőművész egy ismerősét ment meglátogatni az Astoria szállodába. Amint a folyosón elhaladt, lábaj egy tárgyba ütköztek, amelyről nemsokára megállapította, hogy egy pénztárca 8580 lejjelel és iratokkal teli.

A talált pénztárcát ügyvédhez vitte, aki hivatkozott az Erdélyben érvényben lévő jogszokásra, mely szerint

a pénztárca értékének megfelelő 10 százalék leldij jár a megtalálónak.

A becsületes és törvényeket tisztelő festőművész táviratilag értesítette Safir Onutz bukaresti nagykereskedőt, a tárca tulajdonosát, hogy Kolozsváron átvetheli az elveszettnek hitt értékeket.

A bukaresti kereskedő tegnap érkezett Kolozsvárra és itt megjelent a festőművésznél, hogy átvegye a pénztárcát.

Havas azonban mialatt átadta volna, hivatkozott az érvényben lévő törvényekre és kérte, hogy adja át

neki a talált tárgy értékének tíz százalékát.

A bukaresti kereskedő a

kérés hallatára valósággal felháborodott és kijelentette, hogy erkölcsötlenység ilyesmit kérni,

akkor, amidőn a talált érték ingyen jár vissza tulajdonosának.

— Szóval nem ad 10 százalékot? — mondotta a festő.

— Nem — válaszolt a kereskedő erélyes hangon és sürgette a pénztárca átadását.

A kolozsvári festőművész erre a kolozsvári járásbírósnál letétbe helyezte a talált pénztárcát, ugyanakkor pedig

perit indított a tíz százalék elnyeréséért.

Következménye a történetnek: jó idő telik el, míg tárgyalásra kerül a per és addig a nem valami nagylelkű bukaresti kereskedőnek várnia kell a pénztárcájára és ami a legkellemetlenebb, a benne levő összes nélkülözhetetlenül fontos okiratokra is.

SPORTVILÁG

A Comitetul Regional ülése. A CR tegnap este ülést tartott, amelynek legérdekesebb tárgya a KMSC felebezése volt a Kertész-ügyben.

A Comitetul Regional azonban nem foglalkozott érdemlegesen ezzel az ügygel, mert megállapította, hogy tisztán futballigazolási kérdésről van szó, amelynek felebezési fóruma a bukaresti központi futballszakosztály. — Elhatározta a CR, hogy mindazokat az egyesületeket, amelyek a szövetséggel szembeni tartozásaikat nem fizették ki, azonnali hatállyal felfüggeszti. Kívánatos volna azonban, ha a szövetség ugyanilyen eréllyel szoritáná az egyesületeket arra is, hogy egymásnak is fizessenek.

Romania—Haggibbor, KAC-KMSC. A városi sporttelepen vasárnap ismét kettős mérkőzés lesz. Délután 1 órakor a Romania—Haggibbor meccs kerül eldöntésre. Az utána következő KAC—KMSC játék kemény mérkőzés lesz. Két kick and rush-stilusú csapat mérí össze erejét. Előbbi mérkőzést Nagy Lajos, az utóbbit Czinczár Imre fogja vezetni.

Érdekes hírek. A bukaresti Juventus magyar kapusa, Laky Dezső, aki egyben a bukaresti válogatott kitűnő gólkeperé is megnősült. Vasárnap tartotta esküvőjét egy bukaresti magyar lánnyal, Kovács Mariskával és most már végleg Romániában marad. — Fahn Mihály, a Haggibbor volt kitűnő csatára, Csernovitzba tette át székhelyét, ahol Reményivel együtt a Makkabi csapatában játszik. Raduch és Schultz tudvalevőleg szintén Bukovina fővárosában játszanak, a Dragos Voda csapatában. Ha Csernovitz válogatott csapata legközelebb ellátogat Kolozsvárra, — ha ez így megy tovább — alighanem csupa Kolozsvári fiúból fog állani a vendégcsapat, — (amely ebben az esetben elég jó attrakciót is képezne.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
STR. IORGA (v. JOKAI-UTCA) 10
Telefonszám; 375.

LAVINIA TARŞIN házassága

ERDŐS RENÉE

legújabb könyve. (Santerra biboros folytatása). — Kapható 400 Lei LEPAGE-nál.

Sokat takarít meg, ha áruját annak megfelelő nagyságú ládába

szállítja. Kérjen árajánlatot.

LEMNOS

ládagyártó CLUJ, Malom-utca 28. sz.
Telefon 194. és 645.

Győzött az igazság!

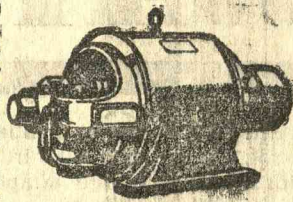
Varsó hóhéra

újából megjelent. Szelvények jól megőrzendők, mert az óra ajándékok csak a szelvény ellenében vehetők át.

Egy női ruhára való mintás szövet 165 lej

Egy női ruhára való kockás szövet 235 lej!

Szabó Jenő divataruházában, Cluj.

Bergmann Elektrizitäts Werke A. G.

Berlin N. 65.

Generatorok, Motorok, Transformatorok, Ventilatorok,

Turbinák. Kábelek, izolált és szabad vezeték.

Eredeti BERGMANN csövek,

kapcsolók, biztosítékok.

! "BERGMANN" ÉGŐK!!

Vasalók, főző és sütő

készülékek, rechok

Minden néven nevezendő szerelési anyagok

R a d i ó k

Erdélyrészi vezérképviselő:

ELECTRO-COMERT Strada Reg.

Maria 35.

Telefon 3—87.

Divatbárony minden színben 88 lei a GÓLYA áruházban.

Rádió

Rádióalkatrészek

Rádiószerelés

Constructio mérnöki iroda
Piafa Unirii No. 6.

„FOCUS” tűzifavállalat

elsőosztályú **bükkhasábot**

szállít kedvező árban

CLUJ.

Str. Gh. Enescu (v' Gyufagyár-u.) 3

Telefon: 4-88.

Esőköppeny

Lei 850-tól

Trench-Coats

Baglan lei 3500

M. NEUMANN

férfi és fiuruhaáruháza Cluj, Főtér